

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 14 maj 2008

Mål nr

B 5251-06

KLAGANDE

HK

Ombud och offentlig försvarare: Advokat MN

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Grovt rattfylleri

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten över Skåne och Blekinges dom den 29 november 2006 i mål

B 1991-06

DOMSLUT

Med ändring av hovrättens dom bestämmer Högsta domstolen påföljden för

HK till villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst femtio (50) timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd, skulle strafftiden ha bestämts till en månad.

Kriminalvården skall anordna samhällstjänsten.

För försvaret av HK i Högsta domstolen tillerkänns MN ersättning av allmänna medel med åttatusenetthundrasju (8 107) kr, varav 6 486 kr avser arbete och 1 621 kr mervärdesskatt. Denna kostnad skall stanna på staten.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

HK har yrkat att Högsta domstolen skall bestämma påföljden till villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst.

Riksåklagaren har bestritt ändring.

Kriminalvården har avgett yttrande i målet.

DOMSKÄL

I enlighet med hovrättens i denna del inte överklagade dom skall HK dömas för rattfylleri. Brottet är att bedöma som grovt. Gärningen bestod i att HK, med en alkoholkoncentration i utandningsluften på 0,61 milligram per liter, kl. 05.45 på påskaftonens morgon den 15 april 2006 fört personbil i centrala Malmö. Annat är inte styrkt än att syftet var att flytta bilen från en parkeringsplats i närheten av Centralstationen till en plats i närheten av ett

hotell i Malmös centrala delar. Körningen får därmed anses ha avsett endast en kortare sträcka. Frågan är nu vilken påföljd HK skall ådömas för brottet.

Grovt rattfylleri är ett brott av sådan art att det finns en presumtion för att påföljden skall bestämmas till fängelse. Styrkan av presumtionen kan emellertid variera beroende på brottslighetens karaktär i det enskilda fallet och omständigheterna vid brottet. Sådana omständigheter som kan föranleda att påföljden i stället bestäms till villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst kan vara att alkoholkoncentrationen varit förhållandevis låg och att körningen skett under förhållanden som medfört ringa eller ingen trafikfara. (Se NJA 2000 s. 17 I och II samt NJA 2002 s. 653.)

Den alkoholkoncentration som har uppmätts är inte så hög att det redan på grund härav är uteslutet med annan påföljd än fängelse. Körningen har visserligen skett i centrala delar av Malmö men får med hänsyn till tidpunkten för körningen och den förhållandevis korta sträckan anses ha medfört en ringa trafikfara. Det föreligger därför i och för sig förutsättningar att välja villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst som påföljd. Denna påföljd framstår också som den lämpligaste med hänsyn till vad som framkommit om HK personliga förhållanden.

HK har sitt hemvist i Danmark, strax utanför Köpenhamn. Verkställigheten av en villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst kan enligt nuvarande lagstiftning inte överflyttas till ett annat land. HK har emellertid förklarat sig villig att utföra samhällstjänst i Sverige. Frågan är då om det föreligger något principiellt hinder mot att bestämma påföljden till villkorlig dom med samhällstjänst för en person som inte har sitt hemvist i Sverige.

Bestämmelserna om samhällstjänst begränsar inte påföljdens tillämplighet till personer som har sitt hemvist i Sverige. Varken lagstiftningen om samhällstjänst eller förarbetena till den berör frågan om vad som skall gälla i fråga om personer som har sitt hemvist i en annan stat.

Enligt 30 kap. 7 § andra stycket brottsbalken krävs att en föreskrift om samhällstjänst är lämplig, med hänsyn inte bara till den tilltalades person utan också till övriga omständigheter. Några närmare riktlinjer för den lämplighetsbedömning som skall göras i det avseendet har inte angivits i lagtexten eller i förarbetena. Det ankommer på domstolen att utifrån omständigheterna i det enskilda fallet göra den erforderliga bedömningen. Inom ramen för denna prövning får domstolen ta ställning till om det finns praktiska förutsättningar att verkställa påföljden och att kontrollera dess fullgörande. Om förutsättningarna anses uppfyllda bör påföljden kunna bestämmas till villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst även för den som inte har sitt hemvist i Sverige.

I detta fall har Kriminalvården bedömt att det finns praktiska förutsättningar att anordna och genomföra samhällstjänst för HK i Sverige. Möjligheterna att kontrollera att han fullgör samhällstjänsten på planerat sätt och möjligheterna att i annat fall väcka talan om undanröjande av påföljden torde inte vara nämnvärt mindre än om han hade varit bosatt i Sverige. Med hänsyn härtill bör påföljden bestämmas till villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst. Tiden för samhällstjänsten bör bestämmas till 50 timmar (jfr NJA 2000 s. 17 I).

I avgörandet har deltagit: justitieråden Leif Thorsson, Severin Blomstrand,
Torgny Håstad, Per Virdesten (referent) och Anna Skarhed
Föredragande revisionssekreterare: Lena Råssjö